

**ΤΜΗΜΑ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

**ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΑΠΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΚΑΙ**

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗ
ΧΡΗΣΗ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΗΣ**

Κλάδος Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας
Τμήμα Γεωργίας

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

Α. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΑΠΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

1. Σημασία της μέλισσας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζοντας τη συνεισφορά της μέλισσας στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και της βιοποικιλότητας καθώς και στην παραγωγή τροφίμων (το 76% της παραγωγής τροφίμων στην Ευρώπη εξαρτάται από την επικονίαση από μέλισσες), έχει συμπεριλάβει την προστασία των επικονιαστών ως ένα σημαντικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Στα πλαίσια αυτής της πρωτοβουλίας, έχει συμφωνήσει στη λήψη διαφόρων δράσεων ώστε να αντιστραφεί η δραματική μείωση των πληθυσμών των επικονιαστών που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια.

2. Μέτρα προστασίας της μέλισσας

Η εντατικοποίηση της γεωργικής δραστηριότητας και η ευρεία χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠ) έχουν αναγνωρισθεί από την ΕΕ ως απειλές για τους πληθυσμούς των επικονιαστών, για τις οποίες θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα. Ως εκ τούτου, έχει προχωρήσει σε λήψη διάφορων νομοθετικών μέτρων σε μια προσπάθεια ελαχιστοποίησης του κινδύνου για τις μέλισσες από τη χρήση ΦΠ όπως:

- Η επιβολή πολύ αυστηρών κριτηρίων σε σχέση με την προστασία των επικονιαστών, στα πλαίσια της έγκρισης των δραστικών ουσιών που περιέχονται σε ΦΠ,
- η επιβολή ειδικών σημάνσεων και περιορισμών στη χρήση αδειοδοτημένων ΦΠ που δυνατόν να επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στις μέλισσες όταν αυτά χρησιμοποιούνται κατά παράβαση των οδηγιών στην ετικέτα,
- η συμπερίληψη θεμάτων που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και των επικονιαστών, συμπεριλαμβανομένης και της μέλισσας, στα πλαίσια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης των γεωργών που επιθυμούν να αποκτήσουν Πιστοποιητικό Κατάρτισης Επαγγελματία Χρήστη ΦΠ,
- η υποχρέωση των γεωργών να προβαίνουν στην εφαρμογή ΦΠ ως την έσχατη λύση, και μόνο εφόσον έχουν εξετάσει και εφαρμόσει άλλες διαθέσιμες εναλλακτικές επιλογές για προστασία των καλλιεργειών τους από επιβλαβείς οργανισμούς και
- η υποχρέωση των γεωργών να ενημερώνουν τους μελισσοκόμους που γειτνιάζουν με τις φυτείες τους, για την πρόθεσή τους να προβούν σε ψεκασμούς ώστε να δύνανται να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα περιορισμού του κινδύνου.

3. Ευθύνη των γεωργών - χρηστών φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Παρά τα όποια μέτρα ληφθούν από την ΕΕ και τα κράτη μέλη, η προσπάθεια για προστασία των μελισσών θα είναι ημιτελής αν δεν υπάρχει η **ουσιαστική κατανόηση των γεωργών και του κάθε χρήστη ΦΠ για τη σημασία να προστατευθεί η μέλισσα και την ατομική ευθύνη** που έχει ο καθένας να εφαρμόζει τις νομοθεσίες, τις οδηγίες χρήσης κάθε σκευάσματος και τις καλές γεωργικές πρακτικές.

4. Σήμανση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα για τις μέλισσες

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 547/2011, στον οποίο καθορίζονται οι απαιτήσεις για την επισήμανση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, προνοείται ότι τα σκευάσματα τα οποία θα πρέπει κατά τη χρήση τους να λαμβάνονται μέτρα για περιορισμό του κινδύνου για τις μέλισσες και άλλα έντομα επικονίασης, θα πρέπει να φέρουν τη σήμανση:

«SPe 8 Επικίνδυνο για τις μέλισσες».

Η φράση αυτή συμπληρώνεται, αναλόγως, με τα ακόλουθα:

- Για να προστατέψετε τις μέλισσες και άλλα έντομα επικονίασης μην χρησιμοποιείτε το προϊόν σε καλλιέργειες κατά την ανθοφορία (φράση που ισχύει για την πλειονότητα των επικίνδυνων σκευασμάτων)
- Μην χρησιμοποιείτε το προϊόν κατά την περίοδο που οι μέλισσες συλλέγουν γύρη (φράση που ισχύει για την πλειονότητα των επικίνδυνων σκευασμάτων).
- Μην χρησιμοποιείτε το προϊόν κατά την περίοδο ανθοφορίας ζιζανίων (φράση που ισχύει για την πλειονότητα των επικίνδυνων σκευασμάτων).
- Απομακρύνετε τα ζιζάνια πριν από την ανθοφορία.
- Απομακρύνετε ή καλύψτε τις κυψέλες κατά τη χρήση του προϊόντος και επί (..... ώρες/μέρες) μετά τη χρήση.
- Μην το χρησιμοποιείτε πριν (συγκεκριμένη περίοδος)

B. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΗΣ

Το Τμήμα Γεωργίας, σε μια προσπάθεια να συνδράμει στις προσπάθειες του κάθε χρήστη ΦΠ να εφαρμόζει σωστά τις οδηγίες της ετικέτας των αδειοδοτημένων στην Κύπρο σκευασμάτων, **έχει**
----- **συντάξει τον κατάλογο που επισυνάπτεται, με τα σκευάσματα τα οποία είναι αδειοδοτημένα κατά την περίοδο της σύνταξής του και έχουν περιορισμούς κατά τη χρήση τους ώστε, να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για τις μέλισσες και τα άλλα έντομα επικονίασης.**

Είναι προφανές και από τον κατάλογο που επισυνάπτεται, ότι η πλειονότητα των σκευασμάτων που έχουν τέτοιους περιορισμούς κατά τη χρήση τους, **είναι εντομοκτόνα που δρουν στο νευρικό σύστημα των εντόμων (π.χ. Ομάδες Τρόπου Δράσης: 1A, 3A, 4A, 5, 6, 28).**

Οι χρήστες των εν λόγω φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καλούνται όπως **μελετούν προσεκτικά τις οδηγίες της ετικέτας, για τα συγκεκριμένα μέτρα προστασίας των μελισσών που καθορίζονται σε κάθε σκεύασμα.**

Στην περίπτωση που πολίτης κρίνει ότι πιθανόν να έχει προκύψει δηλητηρίαση μελισσών από μη ορθολογική / νόμιμη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δύναται να υποβάλει επίσημη και επώνυμη καταγγελία σύμφωνα με τη διαδικασία που προνοείται στο σημείο 5, του [Σχεδίου Δράσης για Αποφυγή Δηλητηριάσεων Μελισσών από Χρήση Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων σε Καλλιέργειες.](#)

Το έντυπο αυτό δεν έχει καμία νομική ισχύ. Ο χρήστης του εντύπου έχει την ευθύνη να βεβαιώνεται για την ορθή πληροφόρηση από τους όρους άδειας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (Παραπομπή από το εμπορικό όνομα κάθε σκευάσματος στον κατάλογο).

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΗΣ**

A. ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ

Δραστική ουσία	Εμπορικό Όνομα	Ο.Τ.Δ.
formetanate	Dicarzol 50SP⁽³⁾	1A
cypermethrin	Cypar 50EC⁽⁴⁾ , Cypergan 100EW⁽⁹⁾ , Cyperkill 100 EW⁽¹²⁾ , Cyperkill 500 EC⁽⁹⁾ , Cypremex 50 EC⁽²⁾ , Cythrin 10EC⁽¹⁾ , Methrin 50 EC⁽¹²⁾ , Radex 100EW⁽¹⁾ , Rebel 100EW⁽⁸⁾ , Sweep Max 50EC⁽⁸⁾ , Valiant 50EC⁽³⁾ , Valiant 5EC⁽³⁾	3A
deltamethrin	Antal⁽¹⁾ , Decis 25EC⁽⁵⁾ , Decis Evo⁽⁵⁾ , Decis Expert 100EC^(5,9,13) , Decis Profi 25WG⁽⁵⁾ , Decis Protech 15EW⁽⁵⁾ , Delmur Green⁽⁵⁾ , Delmus⁽³⁾ , Delta⁽¹²⁾ , Deltagri⁽⁶⁾ , Delthrin⁽⁷⁾ , Desha⁽⁹⁾ , Grafiti 2,5 EC⁽⁸⁾ , Infiss 2,5 EC⁽⁸⁾ , Jackpot 2.5EC⁽⁴⁾ , Legend 2.5EC⁽²⁾ , Meteor⁽⁴⁾ , Poleci 2.5EC^(10,13,22) , Polux⁽³⁾ , Ritmus 2,5EC^(4,10) , Simin⁽⁶⁾	
esfenvalerate	Abalar 2,5EC⁽⁸⁾ , Plinto 2,5EC⁽⁴⁾ , Sfenvalo Star⁽¹⁰⁾	
etofenprox	Trebon 30 EC⁽¹⁾	
lambda – cyhalothrin	Ascot 2,5WG⁽⁸⁾ , Kaiso Sorbie 5EG⁽⁴⁾ , Karakas 10CS⁽⁴⁾ , Tiger Plus⁽¹²⁾ , Karate Zeon 10CS⁽⁹⁾ , Karate Zeon 10CS with Zeon Technology^(2,11,13) , Ninja 1,5CS with Zeon technology⁽³⁾ , Patrol 2,5WG⁽⁴⁾ , Pointer 10CS⁽¹⁰⁾ , Sparviero 10CS⁽¹⁾ , Zeon +1.5 CS⁽⁹⁾ , Zippy 10CS⁽⁶⁾	
pyrethrins	Afipyr⁽³⁾ , Crypton⁽⁴⁾ , Natur Breaker⁽⁴⁾ , Kenpyr⁽¹⁾ , Pirecris⁽⁷⁾	
tefluthrin	Force 1,5 GR⁽²⁾	
pyrethrins + rapeseed oil	Spruzit AF⁽⁴⁾	
deltamethrin + flupyradifurone	Sivanto Energy⁽⁵⁾	3A + 4D
acetamiprid	Acemur^(5,9) , AceStar 20SP⁽¹⁴⁾ , Armageddon 20SL⁽³⁾ , Carnadine 20SC⁽¹³⁾ , Carnadine^(4,9,11) , Cornel⁽⁹⁾ , Cornalina⁽⁸⁾	4A
spinetoram	Delegate 250WG^(1,9,13) , Exalt 25 SC^(3,6,9) , Radiant⁽¹⁾	5
abamectin	Acarmek⁽¹⁾ , Agrimec⁽²⁾ , Bermectine⁽⁴⁾ , Butik EW⁽⁸⁾ , Filomec Max 1.8EC⁽⁶⁾ , Kode 1.8EC⁽¹⁰⁾ , Lainsect 1.8EC⁽¹⁰⁾ , Laotta 1.8EC^(6,10) , Safran⁽⁹⁾ , Safran 1.8EC⁽¹⁴⁾ , Valmec 1.8EC⁽⁴⁾ , Vargas 1.8EC⁽⁷⁾ , Vertitox Ultra⁽¹²⁾ , Vertimec 1,8EC^(3,9,11,13) , Vertimec Pro 1,8SC^(3,9,13)	6
emamectin benzoate	Affirm 095SG^(3,6,9,11,13,17) , Goth⁽⁴⁾	
milbemectin	Milbeknock 1%EC⁽¹⁾	

Δραστική ουσία	Εμπορικό Όνομα	Ο.Τ.Δ.
pyriproxyfen	Admiral 10EC^(3,9) , Brair 10EC⁽¹⁰⁾ , Harpun⁽⁸⁾ , Juvinal 10EC⁽⁹⁾ , Juvinal Gold⁽⁹⁾ , Proximo 10EC⁽⁴⁾ , Proxy 10EC⁽¹²⁾ , Ravud⁽⁶⁾	7C
pyridaben	Nexter 10SC^(3,9)	21A
spirotetramat	Movento 150OD^(5,8,9,13) , Movento Gold^(5,8,9)	23
cyantraniliprole	Benevia OD⁽⁵⁾ , Verimark 20 SC⁽¹⁾	28
chlorantraniliprole + abamectin	Voliam Targo 063SC^(2,9,13)	28 + 6
cyantraniliprole + acibenzolar-S-methyl	Minecto Alpha 10/1,25 SC^(3,6,9,13)	28 + P01
chlorantraniliprole + I-cyhalothrin	Ampligo⁽⁹⁾ , Ampligo 150ZC⁽²⁾ , Comanto 150ZC⁽⁴⁾	28 + 3A
flonicamid	AFINTO®⁽²⁾ , Rule 50WG⁽⁴⁾ , Teppeki^(6,8,9,18) , Tepekki 50WG⁽¹³⁾	29
orange oil	PREV-GOLD⁽²⁾	UNE
maltodextrin	Eradicoat Max⁽⁴⁾	UNM
paraffinic oil (64742-46-7)	Citrole 97 E^(1,16) , NAROIL⁽²⁾	UNM

Β. ΜΥΚΗΤΟΚΤΟΝΑ

Δραστική ουσία	Εμπορικό Όνομα	Ο.Τ.Δ.
azoxystrobin + difenoconazole	Dynasty⁽⁹⁾	11 + 3
fenpicoxamid + prothioconazole	Univog EC⁽¹⁾	21 + 3
propamocarb HCL	Privan⁽¹⁰⁾ , Progress⁽⁴⁾ , Rival⁽¹⁾	28
copper hydroxide + cymoxanil	Copforce Extra⁽¹⁾ , Cupman⁽⁷⁾ , Pesmus⁽¹⁰⁾	M1 + 27
sulphur	Cosavet⁽¹⁰⁾ , Micronized Sulphur Afepasa 80dp⁽⁵⁾ , Solfoxidante⁽³⁾ , Sulphur 98.5DP⁽³⁾	M2

Γ. ΑΛΛΑ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Δράση	Δραστική ουσία	Εμπορικό Όνομα
Νηματωδοκτόνο	abamectin	Tervigo 020SC⁽²⁾
Προστατευτικό απωθητικό εντόμων	aluminium silicate	Surround WP Crop Protectant⁽¹⁾
Ρυθμιστής ανάπτυξης	1-naphthaleneacetic acid (NAA)	Fixor 100SL⁽⁴⁾
	dichlorprop-P	Corasil⁽⁴⁾
	paclobutrazol	Pretender⁽⁴⁾

Υπόμνημα

1. Ο.Τ.Δ. = Ομάδα Τρόπου Δράσης – Η Ομάδα στην οποία κατηγοριοποιείται το κάθε φυτοπροστατευτικό προϊόν ανάλογα με το σημείο στο οποίο επιδρά στον επιβλαβή οργανισμό / στόχο (στο νευρικό σύστημα, στο μυϊκό σύστημα, στη σύνθεση ορμονών κτλ.).

2. Δίπλα από κάθε εμπορικό όνομα γίνεται αναφορά σε αριθμό που αφορά το διανομέα του σκευάσματος, σύμφωνα με την ακόλουθη αντιστοιχία:

1	Spyros Stavrinos Chemicals Ltd	14	Alithino Ltd
2	ΣΟΠΑΖ ΛΤΔ (Αγροεφόδια)	15	Blue Ventures Trading Ltd
3	Premier Shukuroglou Cyprus Ltd	16	Plant Fix Ltd
4	L. Lambrou Agro Ltd	17	L.G. Agricultural Products Ltd
5	Costas Christodoulou Ltd	18	Π.Μ ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΗ ΛΤΔ
6	E. H. Alevras & Sons Ltd	19	FFF Farmer's Fresh & Healthy Products Ltd
7	Agrolan Ltd	20	Geofarm G. Kapirtis Ltd
8	A&E Stylianou Technochimiki Ltd	21	Savvas Charilaou Health Food Store Ltd.
9	A.D. Geoponiki Ltd	22	Solato Traiding Ltd
10	A.N. Nicolaou Agrochemicals Co Ltd	23	Π.Ο.Σ (Δημόσια) Λτδ
11	A&K ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΤΕΧΝΙΚΗ ΛΤΔ	24	ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Π. ΧΡΙΣΤΟΥ Λτδ
12	Γ. Τ. ΑΓΡΟΧΗΜΙΚΗ ΛΤΔ	25	R.N. Agronomico Ltd
13	AKG Paphitis Chemicals Ltd		